

[Ministeren for Grønland.]

priser er der dog kun tale om lidt mere end en fordobling af udgifterne, men derudover er grønlænderne jo også selv i stand til at gennemføre flere private anlægsarbejder end før. I den samme periode er folketallet steget med ca. 90 pct.

Investeringerne inden for fiskerierhvervet blev i den første halvdel af 1960erne især anvendt på anlæg i land, medens man i den sidste halvdel koncentrerede sig om anskaffelsen af linefartøjer og trawlere og udbygningen af havneanlæg. Godt 8 pct. af de samlede investeringsmidler er anvendt til udbygningen af fiskerierhvervet.

En væsentlig part af investeringsmidlerne er anvendt til en udbygning af skolevæsenet og sundhedsvæsenet. Især har det været nødvendigt at forøge investeringerne betydeligt inden for uddannelsessektoren.

Den største post på anlægsprogrammet har dog været boligbyggeriet, der tegner sig for ca. 30 pct. For at billiggøre byggeriet og for at gøre det økonomisk muligt at indføre moderne installationer som vand, kloak o. lign. har man i 1960erne i stigende omfang opført étagehuse i stedet for enfamiliehuse, og for øjeblikket opføres ca. $\frac{2}{3}$ af de nybyggede boliger i étagehuse.

Koncentrationen af befolkningen i byerne har nødvendiggjort væsentlige anlægsudgifter til veje, tekniske anlæg o. lign., ligesom der er anvendt betydelige beløb til udbygningen af televæsenet, først og fremmest til etablering af den sydlige UHF-kæde, som nu nærmer sig sin afslutning, og som er en nødvendig forudsætning for en tilfredsstillende radioaflytning i den sydlige del af Grønland. Det er med stor beklagelse, at jeg noterer, at vi endnu ikke har fået de østgrønlandske byer med i radiolytteområdet.

I begyndelsen af 1960erne anvendtes også væsentlige beløb til at sikre lufttrafikken ved opførelsen af heliporte og anskaffelsen af helikoptere. Da der nok har fundet en del overlappning sted med hensyn til A/S Grønlandsflys flyvninger, derunder isrekognosceringer, og på den anden side forsvarrets flyvninger, er jeg for tiden i forhandling med forsvarsministeren og med handelsministeren om en opdeling af opgaverne, der skulle medføre besparelser i både anskaffelses- og driftsudgifterne.

Udviklingen inden for det bærende er-

hverv i Grønland, fiskeriet, har været forskellig for de forskellige produkters vedkommende. Det væsentligste, torskefiskeriet, har været stagnerende. Årsagerne hertil er flere. I begyndelsen af 1960erne havde man ikke større fiskerifartøjer til rådighed, og først midt i perioden begyndte strukturomlægningen til større, havgående både. I de seneste år er fiskeriet og især bundgarnsfiskeriet imidlertid blevet stærkt generet af usædvanlig store isforekomster. Det intensive internationale fiskeri på bankerne ud for Grønlands kyst har formentlig betydet en sådan udtynding af torskebestanden, at det har påvirket mulighederne for med de hidtidige fangstmetoder at opnå det samme udbytte som hidtil.

Til gengæld har man opnået en delvis kompensation for tilbagegangen i torskefiskeriet gennem en stigning i reje- og laksefiskeriet. Rejefiskeriet er tredoblet i perioden og beskæftiger nu ca. 150 både. For øjeblikket udgøres 40-50 pct. af den samlede eksport fra Grønland af rejeprodukter. Laksefiskeriet havde været uden større betydning indtil 1964, da man pludselig oplevede gode fangster, og siden har laksefiskeriet været indbringende, selv om de grønlandske fiskere ikke på noget tidspunkt er kommet op på fangster af en størrelse som i 1964. I en periode med krise i fiskerierhvervet er der et lyspunkt deri, at laksefiskeriet både nær kysten og på højsøområdet måske kan give grønlænderne nogen kompensation for stagnationen i torskefiskeriet.

Lad mig i denne forbindelse nævne, at laksefiskeriet ved Grønland i den senere tid har sat sindene ganske stærkt i bevægelse i visse kredse i udlandet. På trods af de vurderinger, der foreligger fra biologerne i de forskellige lande, hævdes det med en ganske uforståelig fanatisme, at laksefiskeriet ved Grønland er en alvorlig fare for laksebestanden. I de seneste dage har også en enkelt udtalelse fra landsrådet ført til misforståede og urigtige avisskrivelser herhjemme. Sådanne forenklede og stærkt følelsesbetonede fremstillinger af sagen bør imidlertid ikke afholde os fra at forfægte de synspunkter, vi finder rigtige, og som er til størst gavn for det samlede grønlandske, færøske og danske fiskeri, uden at gøre andre uret. Men nu kommer emnet jo til behandling i de dertil af regeringerne udpegede organer.